РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

PHILOLOGY

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Студентський науковий вісник

Рівне – 2019

УДК 81’243
А 43

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології: Студентський науковий вісник. – Рівне: РДГУ, 2019. – 202 с.

Редакційна колегія:
Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, завідувач кафедри практики англійської мови, РДГУ;
Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Рецензент:
Воробйова Л.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії та історії світової літератури РДГУ.

Упорядник випуску:
Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Розглянуто й затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови РДГУ (протокол № 4 від 11.04.2019).

Затверджено та рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради РДГУ (протокол № 4 від 25.04.2019 р.)

(с) РДГУ, 2019

5. Serafini F. Lessons in comprehension explicit instruction in the reading workshop / F.Serafini. – Portsmouth, NH: Heinemann, 2004. – 176 p.

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент Гронь Л.В.

Сьомик І.М., Терещенко Т.В.

Рівненський державний гуманітарний університет
Рівне

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТАРШОКЛАСНИКІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Однією з найбільш актуальних проблем під час навчання іноземної мови (ІМ) старшокласників є підбір відповідного навчального матеріалу та методів навчання. У старшій школі методи навчання повинні сприяти розвитку коммунікативних навичок учнів, розширювати їх світосприйняття, розвивати самостійну та пошукову діяльності, формувати естетичні погляди та зацікавленість щодо предмета. До таких методів відносяться інтерактивні методи навчання іноземних мов.

Проблема впровадження інтерактивних методів навчання у школі є досить актуальною у системі освіти. Існує велика кількість досліджень цього питання. Дидактичний аспект інтерактивних технологій досліджували такі відомі вчені, як Р.Арнольд, А.Шелтен, І.Швейтцер, Ф.Стус, І.Вейдиг, О.Пометун, Л.Пироженко, Г.Сиротенко та інші.

Метою статті є теоретичне обґрунтування особливостей використання інтерактивних методів навчання у процесі формування комунікативної компетенції старшокласників.

Для ефективного вивчення іноземних мов велику роль відіграють інтерактивні методи і прийоми навчання. Інтерактивні методи - методи, що дозволяють взаємодіяти або перебувати в режимі бесіди, діалогу з будь-чим (наприклад, комп’ютером) або з будь-ким (людиною). Використання інтерактивних методів особливо актуальне на старшому етапі вивчення іноземної мови. Перш за все, це обумовлено деякими психолого-педагогічними особливостями старшокласників. Розумова діяльність в підлітковому віці пов'язана з процесами узагальнення і осмислення отриманої інформації, а також з розширенням та поглибленням отриманого раніше навчального, життєвого і соціального досвіду. Учені-педагоги О.Пометун та Л.Пироженко вважають, що: «Сутність інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взвємодії всіх учнів. Це спільне навчання, взаємонавчання (колективне, групове навчання в співпраці)...» [3]. Педагоги переважно використовують термін «активне навчання», яке базується на визначенні, поданому в «Українському педагогічному словнику»: удосконалення методів і організаційних форм навчально-пізнавальної роботи учнів, яке забезпечує активну й самостійну теоретичну і практичну діяльність учня в усіх ланках навчального процесу [1].

На даний час розроблена досить велика кількість методів інтерактивного навчання. Так як у науковій літературі відсутня будь-яка чітка їх класифікація, дослідники визначили умовну робочу класифікацію за формами навчання, в яких реалізуються інтерактивні технології:

О.Пометун і Л.Пироженко розподіляють інтерактивні технології за формами навчання на чотири групи, залежно від мети уроку та форм організації навчальної діяльності учнів:

- інтерактивні технології кооперативного навчання (робота в парах, робота в малих групах тощо);
- інтерактивні технології колективно-групового навчання (обговорення проблеми в загальному колі, мікрофон, незакінчені речення, навчаючись-учусь, ажурна пилка та ін.);

- технології ситуативного моделювання (імітаційні ігри, рольова гра та ін.);
- технології опрацювання дискусій них питань (дискусія, займи позицію, кейс-метод, мозковий штурм тощо) [4].

Розглянемо докладніше деякі методи та прийоми, які є найбільш цікавими для старшокласників:

Проектні технології. Використання цієї технології дозволяє передбачати всі можливі форми роботи в класі: індивідуальну, групову, колективну, які стимулюють самостійність і творчість дітей. Важливо зазначити, що виконання проектних завдань дозволяє школярам бачити практичну користь вивчення іноземної мови, наслідком чого є підвищення інтересу і мотивації до вивчення даного предмета. Навчання за допомогою активного включення учня в процес, веде до оволодіння мистецтвом комунікації. Окрім того, значно активізується діяльність учнів на уроці і в позаурочний час. Навіть недостатньо мотивовані учні виявляють інтерес до мови під час виконання творчих завдань. Використання методу проектної діяльності можливе при вивченні окремих тем курсу (Наприклад, «Я і мій друг», «Наш клас», «Відомі люди», «Планета Земля», «Іноземні мови в моєму житті» та інше). Виконуючи завдання проекту, старшокласники отримують можливість практично застосувати знання з іноземної мови [6].

«Ажурна пилка» . Цей метод використовується для створення на уроці ситуації, яка дозволяє учням великої кількості інформації за короткий проміжок часу. Її використовують у тих випадках, коли початкова інформація повинна бути донесена до учнів перед проведенням основного (базисного) уроку або доповнює такий урок. Насамперед йдеться про домашні групи, де кожна група отримує завдання, вивчає та обговорює матеріал. Важливо переконатися, що кожен у групі розуміє матеріал. У новій групі учні розповідають про те, що засвоїли у домашній групі, і засвоюватимуть те, що розповідатимуть інші. Повернувшись у першу (домашню) групу, потрібно поділитися інформацією, яку було отримано від інших груп [2].

«ПОПС-формула». Англійською цей прийом пишеться наступним чином: PRES-formula (Position-Reason-Explanation-or-Example-Summary).

Цінність цього технологічного прийому полягає в тому, що він дозволяє учням коротко і всебічно висловити власну позицію з вивченої теми. У даному випадку старшокласникам пропонується написати чотири пропозиції, що відображають наступні чотири моменти PRES-формули: П – позиція, О – обґрунтування (або пояснення), П – приклад, С – судження (або наслідок). Але цей прийом не був би технологічним, якщо не запропонувати учням початок речення. Перша з пропозицій (позиція) має починатися зі слів: «Я вважаю, що ...». Друга пропозиція (обґрунтування, пояснення своєї позиції) починається зі слів: «Тому що ...». Третя пропозиція (орієнтована на вміння довести правоту своєї позиції на практиці) починається зі слів: «Я можу це довести на прикладі ...». І, нарешті, четверте речення (судження, наслідок, висновки) починається зі слів: «Виходячи з цього, я роблю висновок про те, що ...» [5].

«INSERT» (Interactive Notation System for Effective Reading and Thinking, в перекладі «інтерактивна система ефективного читання і роздумів»). При роботі з текстом старшокласники поділяються на групи. Кожен отримує для опрацювання підтему або частину тексту. Пропонується зробити позначки на полях («V» – вже знав, «+» – нове, «–» – думав інакше, «?» – не зрозумів, є питання). Потім йде обмін інформацією та обговорення в групі. За пройдені теми звітує вся команда.

Інтерактивність буде ефективнішою, якщо на практиці застосувати мультимедійну техніку. До інтерактивних методів також відносяться презентації з використанням різних допоміжних засобів.

Отже, інтерактивні методи навчання підвищують мотивацію старшокласників до вивчення іноземної мови, навчальний процес стає більш цікавим і захоплюючим. Крім того, всі методи і прийоми розвивають комунікативні навички старшокласників, вчать працювати в команді і прислухатися один до одного. Інтерактивні методи навчання передбачають творчий підхід до процесу навчання, дають вчителю можливість реалізувати всі свої вміння, а також виявити прогалини в знаннях учнів, а учням розкрити всі свої здібності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С.У.Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 421 с.
2. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика / О.Пометун, Л.Пироженко. – К., 2002. – 136 с.
3. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання / О.І.Пометун, Л.В.Пироженко. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 136 с.
4. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання / О.Пометун, Л.Пироженко. – К.: А.С.К., 2005. – 192 с.
5. Формула ПОПС: вчимося доводити свою життєву позицію [Електронний ресурс] Режим доступу: http://lilyamaybor.blogspot.com/2016/02/blog-post_59.html.
6. Чечуй Е.П. Метод проектів як один зі шляхів підвищення мотивації до вивчення німецької мови / Е.П.Чечуй // Таврійський вісник освіти. – 2013. – № 3. – С. 245-251.

Науковий керівник: канд. філол. наук, доцент Терещенко Т.В.

Тимощук М.В.

Рівненський державний гуманітарний університет
Рівне

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ ДИСКУСІЇ

Вироблення навичок та умінь непідготовлено-імпровізованого характеру мовлення є основною метою навчання іноземної мови у сучасній школі. Іншомовна комунікативна компетенція забезпечується оволодінням основними видами мовленнєвої діяльності, зокрема говорінням в монологічній і діалогічній формах.

Тому виникає необхідність у пошуку та розробці ефективних методів формування іншомовного мовлення, що забезпечують інтенсивне залучення учнів до комунікації.

Формуванню готовності до іншомовного спілкування сприяють колективні форми роботи на уроках, які підтримують комунікативну ситуацію. Колективна форма роботи на уроках – це інтенсивний метод навчання. Для розвитку іншомовного мовлення, розкриття творчих можливостей учнів, задоволення їх особистих та суспільних інтересів, вчителю необхідно володіти методиками, які стимулюють критичне мислення, розвивають творчі здібності. Цим вимогам відповідають інтерактивні методи навчання. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Інтерактивні методи навчання навчають взаємодіяти в парах, групах, командах, перетворюють процес навчання на захоплюючу пізнавальну діяльність.

Дискусію як один із жанрів ділової комунікації розглядали лінгвісти А.Загнітко, І.Данилюк, Л.Мацько, А.Коваль; розвитку навчально-пізнавальної активності школярів присвячено праці З.Абасова, О.Заболотного, В.Лозової; проблемі застосування в навчальному процесі інтерактивних методик присвячені роботи О.Пометун, Л.Пироженко, Г.Сиротенко, Л.Шелестова, Г. Селевко, Є. Коротаєва, В. Мельник та ін.

Метою статті є з’ясувати роль дискусії у процесі вивчення іноземної мови у старших класах й теоретично обґрунтувати сутність використання методу дискусії.

Використання в навчальному процесі інтерактивних технологій навчання допомагає учням досягти плавного переходу від набуття лексичних мовленнєвих умінь у процесі комунікації. Інтерактивні технології навчання стимулюють когнітивні процеси та активізують

ЗМІСТ

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ І МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ 4
Желуденко М.О., Коваленко М.С. 4
Кондратюк Д.Г. 5
Лаптєва А.В. 7
Anna Prykhodko 10
Стецюк О.М 14
Христин І.В. 17
Хром'як М.М. 19
Шевченко І.С. 23
Яблонська О.В. 27
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ 31
Горбенко К.С. 31
Liudmyla Diakovska 33
Дудкіна Н.В. 35
Кононова В.С. 40
Кривко Ю.А. 42
Кривоносова М.І. 47
Кривоносова Т.І. 49
Лазаренко В.С. 51
Ніколенко К.В. 53
Петрікєєва О. 55
Плоскіна К.О. 58
Yana Riabokon 61
Цинтарюк А.А. 63
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА 66
Зузак І.Ю. 66
Фуштор В.І. 69
НОВІТНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ 75
Vira Bohdan 75
Alla Velykodna, Olena Nazarenko 78
Веремчук М.О. 83
Гапонюк О.А., Терещенко Т.В. 85
Голота А.В. 87
Anastasiia Horenchuk 90
Olha Dyshchakovska 92
Iryna Yezerska 95

Olena Yerzhykevych 97
Iryna Zaiets 103
Anastasiia Ihnatieva 108
Yulia Kolibek 112
Hanna Kononchuk 115
Svitlana Kudliak 119
Kateryna Kuzmych 124
Лаврик В.В. 128
Myroslava Liashkevych 133
Anastasiia Mazurova 138
Olesia Mazurok 141
Viktoriia Markovska 145
Iryna Mudryk 146
Ivanna Nedbailo 151
Olha Pavlosiuk 154
Iryna Pavliuk 158
Valeriia Parfeniuk 162
Nataliia Pylnieva 164
Поліщук А.І., Терещенко Т.В. 167
Посільський Д.В. 170
Khrystyna Prytula 175
Середюк Л.А., Зуй Ю.В. 179
Yuliia Storozhynska 181
Сьомик І.М., Терещенко Т.В. 183
Тимощук М.В. 185
Ткачук Ю.С. 187
Фай Т.М. 190
Oksana Filipchuk 192
Ivanna Khomyshyn 194
Olha Tsiuman 195
Victoria Shymanska 196
ЗМІСТ 200

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Відповідальний за підготовку збірника до видання ***Воробйова І.А.***

Комп'ютерна верстка ***Воробйова І.А.***